

Complexnummer: 509612

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Maarsbergen

Aantal complexonderdelen

19

Monumentnummers van complexonderdelen

509611, 509658, 509659, 509660,
509661, 509662, 509663, 509664,
509665, 509666, 509667, 509668,
509669, 509670, 509671, 509672,
509673, 509674, 509675

Woonplaats

Maarsbergen

Gemeente

Utrechtse Heuvelrug

Provincie

Utrecht

Hoofdadres van hoofdobject

Maarnse Grindweg 30, 3953 LW Maarsbergen

Complexomschrijving

Inleiding: HISTORISCHE BUITENPLAATS MAARSBERGEN bestaande uit het Huis Maarsbergen met boogbrug (1), parkaanleg (2), koetshuis met stallen (3), twee aaneengebouwde schuren (4), duiventoren (5), oranjerie (6), twee kassen (7), pomp (8), tuinmuur (9), hoofdrijhek aan de Maarnse Grindweg (10), inrijhek aan de Maarnse Grindweg (11), inrijhek aan de Wijkerweg (12), zwembad met badhuisje (13), tuinvaas (14), grafheuvel (15), tolhuis Maarnse Grindweg 51 (16), boerderij Maarnse Grindweg 49 met bakhuis, schuur en hooiberg (17), boerderij Maarnse Grindweg 47 (18), eendenkooi nabij de Parallelweg ten noord-oosten van het huis (19). De tuinmanswoning (Maarnse Grindweg 36) direct oostelijk van het hoofdrijhek is een 20ste-eeuwse herbouw (1960-1970) en valt wegens te geringe ouderdom buiten de bescherming van rijkswege.

De vroegste vermelding van Maarsbergen dateert uit 1134 toen ridder Folkold van Berne hier land in bezit kreeg. De registratie van Maarsbergen in dat jaar verwijst naar de overdracht van het landgoed aan de Norbertijner monniken. Folkold en zijn vrouw Bescela van Someren zouden hun bezittingen aan hen geschonken hebben nadat de ridder bij Grave door de monniken van de verdrinkingsdood was gered en deze uit dankbaarheid besloot Maarsbergen en andere bezittingen aan de abdij van Berne na te laten. In 1134 vond ook de stichting van het klooster van Berne in Heusden plaats waartoe het grondgebied van Maarsbergen als uithof of proosdij zou gaan dienen. De proosdij, met

aan het hoofd een proost, bestond uit een kloosterboerderij, negentien pachthoeven, schuren, een hooiberg en een kerk. Op 23 mei 1218 verwoestte een brand de kerk en de kloosterboerderij, die na een wederopbouw, in 1430 opnieuw door brand en plunderingen werden getroffen en herbouwd. Het nieuwe proosdijhuis, het principael huys, is vrijwel zeker identiek aan het oudste gedeelte van het huidige huis (tekening van Roelant Roghman uit 1646/1647, Part. coll.). Het omgrachte huis bestond uit een rechthoekig huis met op de twee diagonaal tegenover elkaar gelegen hoeken een ronde toren en op de beide andere hoeken een arkeltoren. Aan de achterzijde bevond zich een centrale traptoren. Na de Reformatie werd Maarsbergen door de Staten van Holland geconfisqueerd. Zij verkochten het in 1656 aan de welgestelde Amsterdamer Samuel de Marez (1629-1691) en diens echtgenote Margaretha, dochter van de Amsterdamse burgemeester Louis Trip. De Marez liet Maarsbergen tussen 1656 en 1675 verbouwen, waarbij in ieder geval de kap werd vernieuwd. De voor- en achtergevel kregen een regelmatige vensterindeling, waarbij de kloostervensters vervangen werden door kruiskozijnen. Voorts werd de dakruiter met spitse toren van de proosdij verwijderd. Een dubbele brug voor het huis leidde naar een rechthoekig voorplein, dat aan de noordkant werd afgesloten door een rechthoekig classicistisch poortgebouw met een centrale opening, bekroond door een toren (olieverfschilderij uit 1675 door Allart van Everdingen, Part. coll.). Tussen 1675 en 1731 is het poortgebouw gesplitst in twee afzonderlijke bouwhuizen, beide bestaand uit een lager deel en een hoektoren (gewassen tekening door L.P. Serrurier naar C. Pronk, Rijksarchief Utrecht Prov. Atlas M 1579). Het terrein rondom het huis onderging onder Samuel de Marez en vanaf 1714 onder diens zoon Johan de Marez eveneens grote veranderingen. De hoofdstructuur is, ondanks een nieuwe aanleg begin 19de-eeuw, thans nog in grote lijnen aanwezig. Op de kaart van Justus van Broeckhuysen uit 1721 is de hoofdvorm - een 2 km lange en 500 m brede rechthoek - zichtbaar, die wordt doorsneden door een hoofdas en twee zij-assen. De westelijke zij-as is thans de Wijkerweg. Het huis ligt op de noord-zuid lopende centrale as, welke later overgaat in de uit zuidoostelijke richting komende Woudenbergseweg. De oprijlaan was op deze hoofdas gelegen, die via een hoofdtoegang aan de Maarnse Grindweg over het eiland naar de voorburch leidde. Het terrein rondom het huis was ingedeeld in vierkante en rechthoekige sierperken en aan de noord- en zuidkant afgesloten door een dwarsas, waarvan de noordelijke nu de Maarnse Grindweg is en de zuidelijke als gevolg van de verlandschappelijking uit het begin van de 19de eeuw is verdwenen. De zuidzijde van de historische buitenplaats wordt gekenmerkt door drie elementen die op de kaart uit 1721 min of meer een cirkelvorm vertonen en waarvan de structuur nog grotendeels aanwezig is: de van nature aanwezige Folcoldusheuvel (de Pol) waarop De Marez een wielvormig padenstelsel liet aanleggen, een enigszins gebogen lopende wal die dienst deed als zuidelijke afsluiting van de buitenplaats en een uit dezelfde tijd daterende kunstmatige cirkelvormige wal (de Paraplu) op de westelijke hoek daarvan. Dwars door deze wal is later de Wijkerweg gelegd. Tot 1764 bleef Maarsbergen in handen van de familie De Marez. In dat jaar werd de proosdye off Heere Huysinge Maarsbergen met zyn Voorburgh, Stallinge, Tuynen en Plantagien tijdens een openbare veiling verkocht aan de Woudenbergse schepen Hendrik van Geytenbeek. Deze verkocht Maarsbergen een half jaar later door aan Hendrik van Kessel uit Watergraafsmeer. Nog geen zes jaar later kwam Maarsbergen in bezit van drie lokale schouten. Eerst in 1804, toen Maarsbergen in bezit kwam van mr J.A. du Bois, advocaat bij het hof van Holland, vonden de belangrijkste veranderingen aan huis en aanleg plaats. Du Bois liet de twee hoektorens slopen, evenals de traptoren aan de achterzijde. Het huis werd in omvang verdubbeld door de toevoeging van een beuk aan de achterzijde. De arkeltoren op de noordoosthoek bleef bewaard. Voor de symmetrie werd op de noordwesthoek eveneens een arkeltoren geplaatst. De ingang van het huis werd benadrukt door een uitspringend middenrisaliet met Vlaamse trapgevel en de kruiskozijnen werden vervangen door draairamen. Verder werden neogotische elementen aangebracht, zoals een spitsboogfries, kantelen langs de voorgevel en een spitsboogtracering in de vensters. De gevels werden, met uitzondering van een deel van het middenrisaliet, gepleisterd. De bouwhuizen op

het voorplein werden gesloopt. Het park onderging onder Du Bois tussen 1804 en 1848 tevens grote veranderingen. Onderdelen uit de geometrische aanleg werden verlandschappelijk, zoals de singels ten noorden en ten zuiden van het huis en de beuken- en eikenlanen ten oosten en westen ervan, de paden rondom de Folcoldusheuvel en de weide achter het huis. De rechte oprijlaan werd vervangen door een slingerende laan ten oosten van het eiland. Langs de nieuwe oprijlaan verrees een nieuw koetshuis met paardenstal en schuur. Het geheel van orangerie, tuinmuur, kassen en waterpomp dateert uit halverwege de 19de eeuw en grensde oorspronkelijk aan de moestuin en boomgaard (thans weide). Het tolhuis ontstond halverwege de 19de eeuw als dubbele tol, gesitueerd langs de centrale hoofdas aan de Maarnse Grindweg. Na het overlijden van de zoon van Jan Andries Du Bois, Aalt du Bois, in 1881 en de overdracht van het huis aan diens zuster Geertruida Adriana, werd jhr K.A. Godin de Beaufort in 1882 de nieuwe eigenaar. Vernieuwingen die in deze periode plaatsvonden zijn modernisering van het interieur, de plaatsing van het huidige hoofdrijhek (1882 of later), het in gebruik nemen van de Folcoldusheuvel als begraafplaats (tussen 1903 en 1910) en de aanleg van een zwembad zuidwestelijk van het huis (1924). In 1930 werd onder leiding van Chr. van Liempd een verbouwing uitgevoerd die het huis zijn middeleeuwse uiterlijk beoogde terug te geven, zonder dat overigens de tweede, 19de-eeuwse (achter)beuk werd afgebroken. Het huis werd ontleisterd en twee forse ronde torens werden diagonaal op de noordoosthoek en de zuidwesthoek geplaatst, naast (en niet tegen) de beide langsgevels, waardoor het front van het huis groter lijkt dan het is. In het interieur werden, naar de mode van die tijd, enkele vertrekken oud-Hollands ingericht, waartoe onder andere betimmeringen en (onderdelen van) vroeg 17de-eeuwse schouwen met zuilen en zandstenen kariatyden en hermen werden aangebracht. In de jaren 1960-1970 werd de oude tuinmanswoning naast het hoofdrijhek afgebroken en werd op dezelfde plaats een nieuwe woning gebouwd (die wegens te geringe ouderdom buiten de bescherming valt). Maarsbergen is sedert het overlijden van K.A. Godin de Beaufort in 1921 in bezit van de familie gebleven.

Waardering:

De HISTORISCHE BUITENPLAATS MAARSBERGEN is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- wegens de ouderdom en de onstaansgeschiedenis van het hoofdgebouw en de bijgebouwen;
- wegens de architectonische kwaliteiten van het hoofdgebouw en de bijgebouwen;
- wegens de redelijke tot vrij hoge mate van gaafheid van exterieur en/of interieur van sommige van de complexonderdelen;
- wegens de ouderdom en de ontstaansgeschiedenis van de aanleg;
- wegens de tuinhistorische kwaliteiten van de aanleg;
- wegens de functionele en visuele relatie tussen de verschillende complexonderdelen.

De BEGRENZING van de historische buitenplaats Maarsbergen wordt aan de noordzijde gevormd door de Hof ter Heideweg en de Parallelweg; vandaar loopt zij om de eendenkooi (de Kom) heen richting Woudenbergseweg. Deze vormt, tot ter hoogte van de kruising met de Scherpenzeelseweg, de oostelijke begrenzing. Vandaar loopt de grens onderlangs de Foldocusheuvel (de Pol) tot ter hoogte van de cirkelvormig wal (de Paraplu) om aldaar aan te sluiten op de gedeeltelijk met een dubbele rij laanbomen (eiken en beuken) beplante Wijkerweg. Deze vormt vanaf dit punt tot aan de Hof ter Heideweg de westelijke begrenzing van de buitenplaats. Zie voor het beloop van de begrenzing de bijgevoegde kadastrale kaart.

Monumentnummer*: 509611

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

*Monumentnaam***

Maarsbergen

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

551

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

HUIS MAARSBERGEN.

Tweebeukig huis op rechthoekige grondslag, verzaard met twee diagonaal tegenover elkaar liggende hoektorens; op de hoeken van de voorbeuk een arkeltoren. De voorbeuk dateert uit halverwege de 15de of de 16de eeuw (proosdijhuis), de achterbeuk uit halverwege de 19de eeuw, de hoektorens uit 1930. Het geheel is opgetrokken in roodbruine baksteen en omvat souterrain, begane grond, eerste verdieping en zolder onder twee schilddaken waarop blauwe Hollandse pannen en schoorstenen met kappen. Karakteristieke onderdelen zijn het uitspringend middenrisaliet met Vlaamse trapgevel waarop een mascaroon en leeuwensculptuur, en neogotische toevoegingen als spitsboogfries, kantelen langs de voorgevel en spitsboogtracering in de vensters. In het middenrisaliet staat het wapen van Maarsbergen. De voor- en achtergevel van het huis zijn zeven traveeën breed en vertonen een regelmatige vensterindeling met op de begane grond en eerste verdieping aan de voorzijde zesruits draairamen en aan de achterzijde zesruits schuiframen. In het souterrain bevinden zich voor- en achter vensters met roeden en diefijzers. Aan de achterzijde ontbreekt de spitsboogtracering; twee vensters ter hoogte van de begane grond hebben een ijzeren neogotisch balkon. Om de centrale toegangsdeur aan de voorzijde bevindt zich een natuurstenen omlijsting van pilasters en kroonlijst waarin twee glasdeuren met spitsboogtracering en bovenlicht met lantaarn. In de top van de trapgevel een kruiskozijn met glas-in-lood boven en luiken in de Maarsbergen-kleuren (rood-geel-groen) beneden. Aan de voorzijde zitten vier dakkapellen met koperen dak met overstek, vensters en luiken; aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achterzijde zitten twee dakkapellen onder zadeldak; vierruitsvensters. Op de uitkragende arkeltorens staat een zeshoekige ingesnoerde naaldspits met koperen dak en gietijzeren windwijzer. De ronde hoektorens worden aan de bovenzijde tienhoekig als aanzet tot de tienzijdige spits met leien in Maasdekking; op de torens staan twee dakkapellen, een schoorsteen en een windwijzer. De vensterindeling van de torens is regelmatig: op de drie verdiepingen houten kruiskozijsen met glas-in-loodramen boven en luiken in de Maarsbergen-kleuren beneden. De travee-indeling van de zijgevels is onregelmatig: aan de westzijde zit beganegronds een halfronde, tweedelige eikenhouten deur met bovenlicht en lantaarn, geflankeerd door een klein kruiskozijn en een rechthoekig venster met roeden. Op de eerste verdieping bevinden zich twee schuiframen met spitsboogtracering. Bijzondere onderdelen aan deze zijde zijn de pomp en vroeg-18de-eeuwse bronzen LUIDKLOK met opschrift en randversiering en de houten ophaalbrug (gerestaureerd in de 20ste eeuw). Aan de oostzijde zit in het souterrain een halfronde houten deur met lantaarn, op de begane grond een hoog venster met half rond bovenlicht en ter hoogte van de eerste verdieping een rond venster. Tussen het huis en de hoektoren bevindt zich een halfronde uitbouw met drie vensters. Zowel het hoofdgebouw als de hoektorens hebben rechte muurankers en sierankers. Voor het huis ligt een 19de-eeuwse gemetselde BOOGBRUG met een drietreeds natuurstenen trap, plaveisel van gele baksteen en smeedijzeren balusters met ijzeren ketting. Het INTERIEUR is in 1880 en tussen 1930 en 1940 gewijzigd.

Van belang zijn onder meer:

- de stucplafonds, de gedecoreerde deuren, de vensterbanken met vouwblinden, de haardpartijen met marmeren en eikenhouten schouwen;
- de met marmeren tegels belegde gang, de eikenhouten trappartij, deuren en lambrizingen;
- in de oostelijke toren de eikenhouten trappartij en betimmeringen, de schouwen (aangebracht in 1930);
- de vaste onderdelen van de keuken in het souterrain, met onder meer de vloer van marmer en leisteen en de glazenkast.

Waardering

HUIS MAARSBERGEN van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de bouw- en bewoningsgeschiedenis;
- wegens de aanwezigheid van waardevolle onderdelen in het interieur;
- wegens de kenmerkende ligging in de landschappelijke aanleg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 509658

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

*Sectie**

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

MAARN

C

566

MAARN

C

886

MAARN

E

306

MAARN

C

854

MAARN

E

25

MAARN

C

1620

MAARN

C

1507

MAARN

C

572

MAARN

E

696

MAARN

C

570

MAARN

E

727

MAARN

C

884

MAARN

E

733

MAARN

C

813

MAARN

C

551

MAARN

E

390

MAARN

C

556

MAARN

C

848

MAARN

E

301

MAARN

C

569

MAARN

E

822

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
MAARN	E	697		
MAARN	C	1439		
MAARN	C	532		
MAARN	E	23		
MAARN	C	1506		
MAARN	C	527		
MAARN	E	548		
MAARN	C	567		
MAARN	E	22		
MAARN	C	809		
MAARN	C	850		
MAARN	C	565		
MAARN	E	389		
MAARN	C	1621		
MAARN	E	522		
MAARN	E	307		
MAARN	C	564		
MAARN	C	885		
MAARN	E	308		
MAARN	E	523		
MAARN	E	27		
MAARN	C	811		
MAARN	C	808		
MAARN	C	531		
MAARN	C	568		
MAARN	C	530		
MAARN	C	849		
MAARN	C	810		
MAARN	C	852		
MAARN	E	26		
MAARN	C	571		
MAARN	C	955		
MAARN	E	695		
MAARN	C	1438		
MAARN	C	846		
MAARN	E	725		
MAARN	C	528		
MAARN	E	732		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
MAARN	E	31		
MAARN	C	526		

*Rijksmonumentomschrijving***

HISTORISCHE PARKAANLEG behorende tot Huis Maarsbergen.

In structuur en deels in detail bewaard gebleven aanleg in landschappelijke stijl daterend uit het begin van de 19de eeuw, die in hoofdlijnen bepaald wordt door de geometrische aanleg van eind-17de-/vroeg-18de eeuw. De hoofdstructuur van deze oude aanleg, een langgerekte rechthoek (kaart Justus van Broeckhuysen uit 1721), vormt thans in grote lijnen de begrenzing van de buitenplaats. Binnen het landschapspark is een aantal structuren uit de 17de-eeuwse geometrische aanleg behouden. Daaronder de centrale hoofdweg die vanuit het noorden tot aan de halfronde afsluiting in het zuiden loopt. Ten noorden van de Maarnse Grindweg is dit gedeeltelijk de Woudenbergseweg en een doodlopend pad en ten zuiden van het huis deels de weide en de beukenlaan tussen de Foldocusheuvel en de zuidelijke omwalling. Onderbrekingen op deze oude as worden gevormd door begroeiing op het eiland ten noorden van het huis en ten zuiden van de weide achter het huis. In het noorden herinneren enkele oude eiken langs de huidige Woudenbergseweg nog aan de voormalige oprijlaan. Bijzonder is de halfronde afsluiting die, evenals de Paraplu, nog duidelijk als een lage wal in het landschap terug te vinden is. Andere elementen uit de 17de-eeuwse geometrische aanleg zijn de rechte laan ten westen van het eiland en de laan haaks hierop richting Wijkerweg. Water is aanwezig in de vorm van de deels vergraven 17de-eeuwse gracht direct om het huis en de 17de-eeuwse singel om het huis en het hiervoor gelegen eiland. Deze singel is ten noorden en ten zuiden van het eiland in de 19de eeuw verlandschappelijkt. Eveneens overgebleven uit de landschappelijke aanleg uit de eerste helft van de 19de eeuw zijn de gebogen oprijlaan oostwaarts langs het eiland, de in 1982 deels heringeplante slingerende eiken- en beukenlanen ten oosten en westen van het huis, de verlandschappelijkte singel ten zuiden van huis en eiland en het concentrische lanenpatroon van loof- en naaldhout op en rondom de Foldocusheuvel. Enkele solitaires dateren uit de 19de eeuw: rondom het huis enkele rode beuken en een treurbeuk; voorts beuk en paardenkastanje. Behalve de aanwezigheid van zowel rechte assen en slingerende paden, zijn de afwisseling tussen de openheid van het terrein rondom het huis en de beslotenheid daaromheen, alsook de verschillen in terreinhoogte karakteristiek voor de buitenplaats. De open ruimten worden bepaald door de oprijlaan met glooiende grasvlakte voor het huis (tot halverwege de 19de eeuw het voorplein), de landschappelijke weide achter het huis (tot begin 19de eeuw met sierperken) en de weiden ten oosten van het huis (tot halverwege de 19de eeuw met moestuin en boomgaard). Deze open ruimten worden omsloten door het loof- en naaldhoutbos (met enkele overgebleven Weymouthdennen uit de periode Du Bois tussen 1804 en 1847) rond de Foldocusheuvel, het dennen- en eikenbos op het eiland (voor de vroeg 19de-eeuwse aanleg ingericht met sierperken, daarna getransformeerd tot beukenbos met de functie van bosch van vermaak) en de loof- en naaldhoutbeplanting ten oosten en westen van het huis. De verschillen in terreinhoogte worden veroorzaakt door de van nature aanwezige Foldocusheuvel, de kunstmatig aangelegde wallen, de glooiende grasvlakte voor het huis (vóór 1847 het voorplein met bebouwing) en enkele oude hout/wildwallen.

Waardering: HISTORISCHE PARKAANLEG van algemeen belang:

- wegens de vroeg 19de-eeuwse aanleg in landschapstijl met 17de- en vroeg-18de-eeuwse elementen;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de, deels ook in detail, nog vrij gaaf bewaarde structuur;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 509659

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 34

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

809

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

KOETSHUIS MET STALLEN behorende tot Huis Maarsbergen. Midden-19de-eeuws gedeeltelijk bepleisterd bakstenen bouwblok, gesitueerd aan de oprijlaan, bestaande uit dwars gelegen koetshuis met stalling en woonruimte en aan de achterzijde haaks hieraan vastgebouwd agrarisch bedrijfsgedeelte. In eclectische trant gebouwd koetshuis met hoger middenrisaliet onder zadeldak met nok haaks op het schilddak van het lagere deel. Het zadeldak is belegd met blauwe Hollandse pannen, het schilddak met tuiles du Nord. Kenmerkend aan het gebouw zijn enkele onderdelen aan de gevels die door een pleisterlaag benadrukt worden, zoals de omlopende plint en de geprofileerde band halverwege de linker zijgevel. In het middenrisaliet beganegronds een dubbele inrijdeur met ruitmotief in de Maarsbergen-kleuren geel-rood-groen, geflankeerd door zesruits rondboogvensters onder geschilderde lijsten met gedecoreerde aanzet- en sluitstenen. Op de eerste verdieping drie zesruits schuifvensters met lijsten. De muurvlakken van de lagere delen worden onderbroken door bakstenen pilasters met bepleisterd basement en kapiteel en een rondboogvenster met bepleisterde aanzet- en sluitstenen. De detaillering van de rechter zijgevel van het koetshuis is als gevolg van aanpassingen aan het wooncomfort, niet meer geheel oorspronkelijk (twee 19de-eeuwse draairamen, 20ste-eeuwse deur, drielichtvenster, kruisvenster en dakkapel). In de linker zijgevel zit een tweedelige deur met bovenlicht en omlijsting van dorische pilasters en kroonlijst; hierboven een dubbel hooiluik bekroond door houten fronton. Links van de deur twee zesruits schuifvensters onder een strekse boog met diamantkop als sluitsteen. Het lagere bedrijfsgedeelte, dat wordt gedekt door een overkragend zadeldak dat is belegd met blauwe muldenpannen, is in gebruik als paardenstal. In de voorgevel zit een inrijdeur geflankeerd door twee mestdeuren en twee ronde vensters; onder de nok een rondboogluik. In de linker zijgevel zitten vier rechte mestdeuren, afgewisseld door vier ronde vensters in bepleisterde vierkante muurvlakken. In de rechter zijgevel, met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kleine 19de-eeuwse uitbouw, drie staldeuren en drie ronde vensters. In het INTERIEUR zijn onder meer van belang de inrichting van de paardenstal en de oorspronkelijke grenenhouten ankerbalkconstructie in het bedrijfsgedeelte. Achter de boerderij staan een tweede helft 19de-eeuwse vierroeden HOOIBERG met rieten kap en een 20ste-eeuwse houten klokkestoel met vroeg-18de-eeuwse bronzen luidklok met opschrift en randversiering.

Waardering

KOETSHUIS MET STALLEN van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het redelijk gaaf bewaarde exterieur;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 509660

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 32

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

811

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

TWEE aaneengebouwde SCHUREN, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen naast het koetshuis met stallen (Maarnse Grindweg 34). Rechthoekige bakstenen gebouwen met eclectische stijkenmerken. De zuidelijke schuur dateert uit het midden van de 19de eeuw en was oorspronkelijk bestemd als agrarische bedrijfsruimte. In de voorgevel zitten een driedelig venster met luiken en verhoogd middendeel onder gepleisterde lijsten; boven een rond venster onder dito lijsten. De achtergevel en rechterzijgevel zijn in de 20ste eeuw uitgebouwd. Op het zadeldak liggen blauwe muldenpannen. De noordelijke schuur dateert uit het begin van de 20ste eeuw en diende voorheen als varkensschuur. Beganegronds zitten twee lichtgebogen vensters met roeden en een halfronde houten deur en boven een houten luik. De zijgevel is onregelmatig ingedeeld door twee halfronde en twee rechthoekige deuren, twee kleine halfronde vensters met roeden en een groot venster. Op het zadeldak liggen blauwe Hollandse pannen. De uitbouw aan de achterzijde bovenop de oude muur van de buitenbak voor de varkens, dateert uit de jaren '70 en valt buiten de bescherming. Het zadeldak is eveneens in die tijd vernieuwd.

Waardering TWEE aaneengebouwde SCHUREN van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de detaillering;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Schuur(L)

Monumentnummer*: 509661

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

850

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

DUIVENTOREN, behorende tot Huis Maarsbergen, gelegen op de noordoost-hoek van het eiland voor het huis en daterend uit omstreeks het midden van de 19de eeuw. Ronde bepleisterde bakstenen toren met geschilderde plint, drie rijen vliegopeningen en spitsboogvormige opening. Het overkragende tentdak is belegd met blauwe Hollandse pannen.

Waardering: DUIVENTOREN van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Duivenhok(L)

Monumentnummer*: 509662

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer
509612

Complexnaam
Maarsbergen

*Woonplaats**
Maarsbergen

*Gemeente**
Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**
Utrecht

*Straat** *Nr** *Toev.** *Postcode** *Woonplaats** *Situering* *Locatie*
Maarnse Grindweg 30 3953 LW Maarsbergen Bij

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kad. object** *Appartement* *Grondperceel*
MAARN C 1439

*Rijksmonumentomschrijving***

ORANJERIE, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten noordoosten ervan. Gebouwd in het midden van de 19de eeuw of later in een opvallende, eclectische stijl. Smal, hoog opgaand bakstenen gebouw op rechthoekige plattegrond met risalerend middendeel en mansardedak; geschilderde gepleisterde plint. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld door drie aaneengesloten smalle, hoge glasdeuren met half rond bovenlicht. Samen met de hierboven geplaatste driehoekige glaswand en nok van het zadeldak wordt een arcade met dubbel driehoekig fronton gesuggereerd. Het driehoekige vlak bestaat uit glas-in-lood waarin naast elkaar vier roosvensters. Het muurvlak hierboven is met geschilderde houten latten beschoten en heeft drie kleine ronde vensters in een driehoek gerangschikt. In de zeer smalle, terugspringende traveeën aan weerszijden van het middenrisaliet staan twee boven elkaar geplaatste smalle vensters, waarvan het bovenste een glas-in-lood raam met cirkelmotief is en het onderste ongedeeld. De zijgevels zijn blind. In de achtergevel zitten twee half rond gesloten vensters: het ene met houten luik, het andere dichtgezet. Erboven twee ronde vensters met ijzeren tracering. Voorts de sporen van een trap. Een uitwendig rookkanaal voert naar een bakstenen schoorsteen op het dak; inwendig is de stooknis nog aanwezig. De vloer van de oranjerie is belegd met grijze tegels met bij de entree een strook gekleurde siertegels.

Waardering ORANJERIE van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het opvallende type;
- wegens de eigenzinnige vormgeving;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Orangerie

Monumentnummer*: 509663

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

1439

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

TWEE midden-19de-eeuwse KASSEN, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten noordoosten daarvan naast de oranjerie. De linker, kleinere kas was oorspronkelijk in gebruik als BLOEMENKAS, de rechter als DRUIVENKAS. Beide kassen zijn rechthoekig en opgetrokken in bruinrode baksteen; de afzaten van de bloemenkas zijn bepleisterd, die van de druivenkas afgezet met betonnen platen met profiel. De opbouw van de BLOEMENKAS is, zij het in ruineuze staat, nog aanwezig en bestaat uit een hoge achterwand, een lage voorwand en schuin oplopende zijmuren. In de achterwand bevindt zich een dichtgemetselde halfronde stookopening, in de rechter zijmuur een poortje met halfronde afsluiting en segmentboog. De ijzeren glasroeden zijn nog aanwezig, maar verkeren in slechte staat. Van de DRUIVENKAS zijn nog slechts de achter- en zijmuren bewaard, evenals de bakstenen aanzetten voor de glaspanelen.

Waardering BLOEMEN en DRUIVENKAS van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de oorspronkelijke functie;
- wegens de functie van afsluitende en beschuttende wand tussen entree van de buitenplaats en de voormalige moestuin/boomgaard (thans weide);
- wegens de relatie met andere onderdelen van de buitenplaats, in het bijzonder met oranjerie, voormalige moestuin/boomgaard en moestuinmuur.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Kas(L)

Monumentnummer*: 509664

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

955

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Midden-19de-eeuwse POMP behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen in de weide ten noordoosten van het huis, tegenover de kassen. Het geheel bestaat uit een rechthoekige, gepleisterde bakstenen bak met loden pomp.

Waardering: POMP van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het materiaalgebruik;
- wegens de oorspronkelijke functie;
- wegens de relatie met andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 509665

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer
509612

Complexnaam
Maarsbergen

*Woonplaats**
Maarsbergen

*Gemeente**
Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**
Utrecht

*Straat** *Nr** *Toev.** *Postcode** *Woonplaats** *Situering* *Locatie*
Maarnse Grindweg 30 3953 LW Maarsbergen Bij

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kad. object** *Appartement* *Grondperceel*
MAARN C 955

*Rijksmonumentomschrijving***

Midden-19de-eeuwse TUINMUUR, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen langs de weide ten noordoosten van het kasteel, waar zich oorspronkelijk de moestuin/boomgaard bevond. De muur is opgetrokken in rode baksteen in staand verband en heeft een doorgang met 20ste-eeuwse opgeklampte houten deuren.

Waardering: TUINMUUR van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats;
- wegens de relatie met andere onderdelen in het landschap.

Hoofdcategorie
Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie
Tuin, park en plantsoen

Functie
Tuinmuur

Monumentnummer*: 509666

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

1439

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

HOOFDINRIJHEK aan de Maarnse Grindweg, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten noordoosten daarvan. Het hek bestaat uit twee in 1880 op deze plek geplaatste natuurstenen pijlers met grotendeels 18de-eeuws sierlijk smeedijzeren hekwerk.

Waardering: HOOFDINRIJHEK van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens materiaalgebruik en vormgeving;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 509667

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

1620

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

INRIJHEK aan de Maarnse Grindweg, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten noordwesten daarvan. Het van elders afkomstig 18de-eeuws smeedijzeren hekwerk is in 1880 aan de laan ten westen van het eiland geplaatst.

Waardering INRIJHEK van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens materiaalgebruik en vormgeving;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 509668

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

1620

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

INRIJHEK aan de Wijkerweg, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten westen daarvan. De twee natuurstenen pijlers met 18de-eeuws sierlijk smeedijzeren hekwerk zijn in 1880 op deze plek geplaatst.

Waardering INRIJHEK van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens materiaalgebruik en vormgeving;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 509669

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

1620

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

ZWEMBAD MET BADHUISJE, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten zuidwesten daarvan. Rechthoekig betonnen zwembassin uit 1924 met bijbehorend rond badhuisje op betonnen fundament en opgebouwd uit geteerde stammetjes met rieten tentdak en deuropening.

Waardering ZWEMBAD MET BADHUISJE van algemeen belang:

- als bijzonder en door de toepassing van beton kenmerkend 20ste-eeuws onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Waterpartij

Monumentnummer*: 509670

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

848

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

TUINVAAS, behorende tot Huis Maarsbergen en staande aan de singel even ten zuidwesten van het eiland. Van elders afkomstige 17de- of 18de-eeuwse natuurstenen tuinvaas met festoenen.

Waardering TUINVAAS van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het materiaalgebruik en de decoratie.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinvaas

Monumentnummer*: 509671

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

C

*Kad. object**

1621

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

GRAFHEUVEL behorende tot Huis Maarsbergen en ontstaan tussen 1903 en 1910. Kunstmatige ophoging van de Foldocusheuvel met graf van de familie Godin de Beaufort (1908) met wapen De Beaufort en opschrift La vertu est un beau fort. Voorts drie grafstenen en een houten kruis. Het geheel wordt omsloten door een vroeg-20ste-eeuws gietijzeren hek.

Waardering GRAFHEUVEL van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de historische relatie met het huis Maarsbergen;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 509672

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer
509612

Complexnaam
Maarsbergen

*Woonplaats**
Maarsbergen

*Gemeente**
Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**
Utrecht

*Straat** *Nr** *Toev.** *Postcode** *Woonplaats** *Situering* *Locatie*

Maarnse Grindweg 51 3953 LS Maarsbergen

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kad. object** *Appartement* *Grondperceel*

MAARN E 25

*Rijksmonumentomschrijving***

TOLHUIS, behorende tot Huis Maarsbergen, gelegen aan de centrale hoofdas en daterend uit het midden van de 19de eeuw. Tot 1925 als tolhuis in gebruik en sindsdien als woning. Eénbeukig pand op rechthoekige grondslag, opgetrokken in baksteen en voorzien van eclectische details. Het zadeldak is belegd met (nieuwe) blauwe pannen. Onderlangs loopt een geschilderde plint, halverwege een bakstenen profilering. In de voorgevel bevindt zich de plaats van de oude ingang: een gepleisterde bakstenen omlijsting van pilasters en kroonlijst. De openslaande deuren met zes ruiten en beneden houten panelen in de Maarsbergen-kleuren (rood-geel-groen) zijn 20ste-eeuws; oorspronkelijk was dit een deurpartij. Hierboven staat een rond venster onder natuurstenen lijsten. Beide zijgevels hebben twee zesruits schuifvensters en rechte muurankers. Aan de achtergevel bevindt zich een kleine uitbouw (de huidige ingang); rechts erboven een venster met roeden.

Waardering TOLHUIS van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de oorspronkelijke functie;
- wegens de kenmerkende ligging;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 509673

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 49

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LS

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

E

*Kad. object**

301

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

BOERDERIJ met BAKHUIS, SCHUUR en HOOIBERG, behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen ten noorden van het huis aan de overzijde van de Maarnse Grindweg. De huidige boerderij "De Gruyvoort" is in 1889 in opdracht van K.A. Godin de Beaufort herbouwd naar voorbeeld van de oude, vroeg-18de-eeuwse boerderij "Creyvoort" op deze plaats. Langhuisboerderij in traditioneel-ambachtelijke bouwtrant, opgetrokken in roodbruine baksteen onder wolfdak met geschulpte windveren en grijze Hollandse pannen, waarop een bakstenen schoorsteen met afdekplaat. In de voorgevel drie zesruits schuifvensters met luiken in de Maarsbergen-kleuren (rood-geel-groen) en twee vensters met luik. Op de verdieping eveneens een venster met luik. In de achtergevel een inrijdeur en twee mestdeuren, waarboven een luik. In de beide zijgevels zijn stalraampjes en twee deuren onder het opgelichte dak aangebracht. In het INTERIEUR zijn enkele 18de-eeuwse elementen van belang. Onder meer de oude grenenhouten ankerbalkgebinten en de overwelfde kelder onder de opkamer, met pekelbakken en luik met trapje naar de opkamer. Tweede-helft-19de-eeuws BAKHUIS ten oosten van de boerderij. Gebouwtje op rechthoekige grondslag, opgetrokken in roodbruine baksteen en gedekt door een met blauwe pannen belegd zadeldak nmet windveren. Aan de linkerzijde is een secreet aangebouwd. De detaillering van de voorgevel is eclectisch en bestaat uit beganegronds een driedelig venster met verhoogd middendeel en roeden en rondom lijsten en luiken in de Maarsbergen-kleuren; erboven een rond venster onder lijsten. In het INTERIEUR bevindt zich nog de oven. Ten dele vernieuwde SCHUUR achter de boerderij, opgetrokken uit hout en gedekt door een met rode pannen belegd gebroken dak. INWENDIG zijn nog de vermoedelijk vroeg-18de-eeuwse ankerbalkgebinten bewaard. Op het erf midden-19de-eeuwse vierroeden HOOIBERG met rieten kap. De overige gebouwen op het erf zijn 20ste-eeuws en vallen wegens te weinig monumentale waarde buiten de bescherming.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering BOERDERIJ, BAKHUIS, SCHUUR en HOOIBERG van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de traditioneel-ambachtelijke bouwtrant;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Monumentnummer*: 509674

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 47

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LS

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

E

*Kad. object**

302

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

BOERDERIJ "De Brink", behorende tot Huis Maarsbergen en gelegen aan de overzijde van de Maarnse Grindweg ten noordwesten van het kasteel. 19e-eeuwse langhuisboerderij in traditioneel-ambachtelijke bouwtrant, opgetrokken in baksteen onder rieten kap. Beganegronds in de voorgevel vier zesruits schuifvensters met luiken in de Maarsbergenkleuren (rood-geel-groen), onder het rechter venster een kelderraam. Op de verdieping een vierruits schuifvenster. Rechts een uitbouw (wellicht een restant van het 18e-eeuwse bakhuis) met zesruits schuifvenster met luiken en een met riet bedekt zadeldak, haaks op het wolfdak van de boerderij; bakstenen schoorstenen met platen. De zijgevels zijn in de 20e-eeuw grotendeels gemoderniseerd. In de achtergevel een inrijdeur en twee staldeuren, erboven een luik. De bijgebouwen op het erf ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, zijn 20e-eeuws en vallen wegens te weinig monumentale waarde buiten de bescherming.

Waardering BOERDERIJ van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de traditioneel-ambachtelijke bouwtrant;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509675

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 februari 1999
Kadaster deel/nr: 10654/54

Complexnummer

509612

Complexnaam

Maarsbergen

*Woonplaats**

Maarsbergen

*Gemeente**

Utrechtse Heuvelrug

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Maarnse Grindweg 30

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

3953 LW

*Woonplaats**

Maarsbergen

Situering

Bij

Locatie

BY Parallelweg

*Kadastrale gemeente**

MAARN

*Sectie**

E

*Kad. object**

727

Appartement

Grondperceel

MAARN

E

726

MAARN

E

725

MAARN

E

548

*Rijksmonumentomschrijving***

Restant van de oude EENDENKOOI, behorende tot Huis Maarsbergen. De voormalige kooi is gelegen in een drassig bosperceel ten noord-oosten van Huis Maarsbergen en nagenoeg grenzend aan de Parallelweg. De eendenkooi wordt reeds vermeld in de veertiende eeuw (1370). Het huidige overblijfsel, een rechthoekige plas die ooit deel uitmaakte van het veel grotere ZWARTE WATER, staat bekend als DE KOM.

Restant van de EENDENKOOI van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de historische relatie met de buitenplaats;
- wegens de vroegere functie van de eendenkooi.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Eendekooi

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument